

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Α. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Οι «τοξικομανείς» του διαδικτύου

[1] Eleni@hotmail.com... εκπέμπει sos! Η Ελένη είναι μόλις 13 ετών και είναι εξαρτημένη εδώ και ένα χρόνο από το διαδίκτυο. Οι γονείς της, όταν αντιλήφθηκαν το πρόβλημα, απευθύνθηκαν σε κέντρο απεξάρτησης για να τη βοηθήσουν. Οι ειδικοί της χορήγησαν φαρμακευτική αγωγή και την είδαν να βελτιώνεται. Πόσα όμως παιδιά χρήζουν αυτής της αντιμετώπισης; Πόσοι γονείς αντιλαμβάνονται το μέγεθος του προβλήματος και ζητούν τη βοήθεια ειδικών; Δυστυχώς, ελάχιστα.

[2] Η σημερινή ημέρα, ασφαλώς πλοήγησης στο διαδίκτυο, η οποία γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 5 Φεβρουάριου, θα πρέπει να αποτελέσει κίνητρο για ευαισθητοποίηση και άμεση ενεργοποίηση όλων μας, μικρών και μεγάλων για την ορθή χρήση του διαδικτύου, ενός μέσου που αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς μας.

[3] Γιατί πράγματι το διαδίκτυο είναι ένας μαγικός χώρος που ασκεί αδιαφιλονίκητη γοητεία κυρίως στους νέους, στα παιδιά και στους εφήβους, αλλά συγχρόνως κρύβει πολλές παγίδες για εκείνους. Υπάρχουν παιδιά που αφιερώνουν 10 και 15 ώρες καθημερινά στο διαδίκτυο, κλεισμένα στο δωμάτιό τους, απορροφημένα σε μια εικονική πραγματικότητα και αποτραβηγμένα από την πραγματική ζωή. Εγκλωβίζονται λοιπόν σε αυτήν γιατί τους καλύπτει συγκεκριμένες ψυχολογικές ανάγκες. Συγκεκριμένα τους κάνει να αισθάνονται υπερβολική ελευθερία μέσα σε αυτό, να επικοινωνούν με όποιον θέλουν για να απαλλαγούν από τη μοναξιά τους, να φτιάχνουν όποιο προφίλ φαντασιώνονται, να υιοθετούν ρόλους και ψεύτικες ταυτότητες, να συνάπτουν ρευστές και επίπλαστες ηλεκτρονικές φιλίες, να εντάσσονται σε διάφορες ομάδες και να εκφράζονται όπως θέλουν μέσα στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης. Δεν υπάρχουν περιορισμοί και άμεσες συνέπειες.

[4] Συνήθως αποτελεί μέσο απόδρασης για παιδιά με έλλειψη αυτοεκτίμησης, με προβλήματα στις σχέσεις με τους συνομηλίκους τους, που διακατέχονται από συναισθήματα κατωτερότητας λόγω εμφάνισης ή συμπεριφοράς.

[5] Ο κυβερνοεθισμός είναι μια σύγχρονη νόσος που έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις στη χώρα μας και προκαλεί εκνευρισμό και ψυχολογικά προβλήματα στο άτομο και διαταραχές όπως υπερκινητικότητα, καταλυτικό άγχος ή κατάθλιψη σε περίπτωση που του στερήσεις την επαφή του με αυτό.

[6] Οι γονείς είναι οι πλέον αρμόδιοι για τον εντοπισμό και την επίλυση του προβλήματος. Πρωταρχική προϋπόθεση είναι να βρίσκονται κοντά στα παιδιά τους, να χτίσουν σχέσεις εμπιστοσύνης, δομημένες στην αγάπη και στον σεβασμό, ώστε εκείνα να μην επιζητούν υποκατάστατα. Παράλληλα να παρακολουθούν διακριτικά τις κινήσεις και τη συμπεριφορά τους, να διατηρούν ένα καλό επίπεδο επικοινωνίας μαζί τους αλλά και με τους εκπαιδευτικούς τους και με κάθε περιβάλλον που έρχονται σε επαφή, στο πλαίσιο μιας υγιούς προστατευτικότητας. Και αν παρατηρήσουν ύποπτα σημάδια, όπως εμμονή με την πλοήγηση στον κυβερνοχώρο, κατανάλωση υπερβολικού χρηματικού ποσού στην αγορά αντικειμένων σχετικών με το

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

διαδίκτυο, αποχή από την πραγματική ζωή και εσωστρέφεια, απομόνωση ή επιθετική συμπεριφορά, ακηδία ακόμη και του ίδιου τους του εαυτού, τότε θα πρέπει να κινητοποιηθούν άμεσα με εναλλακτικούς τρόπους.

[7] Επίσης, ωφέλιμο θα ήταν να γνωρίζουν και οι ίδιοι το μέσο καλά και να μην παραμένουν ψηφιακά αναλφάβητοι, συχνά να «σερφάρουν» μαζί τους, ώστε να οδηγούν σωστά τον νέο μέσα στους λαβύρινθους του κυβερνοχώρου, να τους υποδεικνύουν ασφαλή διαδικτυακά μονοπάτια και να μπορούν να τον προφυλάξουν από επικείμενους κινδύνους που ελλοχεύουν μέσα σε αυτόν. Έτσι, θα έχουν σαφή εικόνα για τις ιστοσελίδες που επισκέπτεται, τους γνωστούς, άγνωστους δήθεν κυβερνοφίλους που συνομιλεί και τις πληροφορίες που ανταλλάσσει με τον καθέναν από αυτούς.

[8] Ευεργετική, επίσης, θα ήταν η παρακίνηση του παιδιού για ενασχόληση με ψυχωφελείς εναλλακτικές δραστηριότητες και υγιείς τρόπους εκτόνωσης που θα κεντρίσουν το ενδιαφέρον του και θα το απεγκλωβίσουν από την εικονική πραγματικότητα. Ας μάθουμε επιτέλους να υποτάσσουμε τη δύναμη της τεχνολογίας στην υπηρεσία της ατομικής και κοινωνικής προόδου αντί να αναζητούμε σε αυτήν την πρόσκαιρη χαρά της ψευδαίσθησης και της απόδρασης.

Μαρία Πετροπούλου,
εφημ. Το Βήμα, 5 Φεβρουαρίου 2014

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1η Δραστηριότητα

A1. Με βάση τα όσα παρατίθενται στο κείμενο, να πυκνώσετε σε μία παράγραφο 70 περίπου λέξεων τον τρόπο με τον οποίο θα μπορέσει να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της λανθασμένης χρήσης του διαδικτύου.

Μονάδες 10

2η Δραστηριότητα

A2. Ποιον τρόπο πειθούς χρησιμοποιεί η συγγραφέας στην 3^η παράγραφο του κειμένου;

Μονάδες 5

A3. α) Πού αποσκοπεί η συγγραφέας με την χρήση των ερωτήσεων στην 1^η παράγραφο του κειμένου;

Μονάδες 3

β) Στην τελευταία πρόταση του κειμένου η συγγραφέας χρησιμοποιεί α' πληθυντικό πρόσωπο. Να αιτιολογήσετε την επιλογή της αυτή.

Μονάδες 3

γ) Ποια είναι η χρησιμότητα του ασύνδετου σχήματος στο τέλος της 6^{ης} παραγράφου;

Μονάδες 3

A4. Στην 7^η παράγραφο του κειμένου να εντοπίσετε 3 παραδείγματα μεταφορικής χρήσης του λόγου. Ποια η σημασία της επιλογής αυτής από την συγγραφέα;

Μονάδες 3

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

A5. «το διαδίκτυο ασκεί αδιαφιλονίκητη γοητεία κυρίως στους νέους»: Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης, να αναφέρετε τη χρησιμότητα της και στη συνέχεια να την μετατρέψετε στην αντίθετη φωνή.

Μονάδες 3

3η Δραστηριότητα

Να συντάξετε ένα άρθρο που θα δημοσιευθεί στην εφημερίδα της πόλης σας στο οποίο θα αναφερθείτε στους κινδύνους που επιφέρει η κατάχρηση του διαδικτύου και στη συνέχεια θα προτείνετε τρόπους με τους οποίους θα καταστεί δυνατός ο περιορισμός της αρνητικής χρήσης του (200-250 λέξεις).

Μονάδες 20

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ **skype**

Το ηλεκτρονικό σου γέλιο
Οι ηλεκτρονικές σου πυτζάμες
Το ηλεκτρονικό σας σπίτι
Το ηλεκτρονικό σας μπαλκόνι με τις γλάστρες
Τα ηλεκτρονικά σας γραφεία

Τα ηλεκτρονικά μου γενέθλια
Οι ηλεκτρονικοί μου επίδεσμοι
Οι ηλεκτρονικές διαβεβαιώσεις μου πως είμαι καλά

Αύριο τα ηλεκτρονικά σας παιδιά
Οι ηλεκτρονικές τους λεξούλες
Τα ηλεκτρονικά τους δώρα
Οι ηλεκτρονικές τους ζωγραφιές

Κι ύστερα πάλι, μα τι λες ας είσαι κι ας τους βλέπεις κι ηλεκτρονικά.

Ας νιώθεις κι ας τους νιώθεις ηλεκτρονικά.

Άφησε τα αυτονόητα.

Εσύ δες τι θα κάνεις

με αυτό το κλομπ που έρχεται πίσω σου

να θέλει να σου λιώσει το κεφάλι.

Κούλα Αδαλόγλου, Οδυσσέας, τρόπον τινά,
εκδ. Σαιξπηρικών, 2013

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1η Δραστηριότητα

B1. Σε 50-60 λέξεις να πυκνώσετε το θέμα που θίγεται στο ποίημα.

Μονάδες 15

2η Δραστηριότητα

B2. α) Να αναφέρετε ποιο είναι το κυρίαρχο εκφραστικό μέσο στις 3 πρώτες στροφές του ποιήματος (Μονάδες 3) και πού αποσκοπεί η επιλογή αυτή (Μονάδες 3).

Μονάδες 6

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

β) Στην τελευταία στροφή του ποιήματος να εντοπίστε και να αναφέρετε 1 ρηματικό πρόσωπο, 1 έγκλιση και 1 μεταφορά (μονάδες 6). Ποιον σκοπό εξυπηρετεί η επιλογή τους; (μονάδες 3)

Μονάδες 9

3η Δραστηριότητα

Με αφορμή τα όσα αναφέρονται στο ποίημα, αλλά και με βάση την καθημερινότητά σας, να σχολιάσετε σε ένα κείμενο 150-200 λέξεων πώς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επηρεάζουν και διαμορφώνουν την καθημερινότητα των νέων.

Μονάδες 20

ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ